

Előfizetési díj:

Égész évre 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor.
Külső szám ára 20 fill.

Megjelenik minden
szerdán

Telefon szám: 96.

SOMOGYI UJSÁG

Felelős szerkesztő és kiadó:

Peér Sándor

Kaposvár,
Irányi-Dániel-utca 14. sz.
Ide küldendő a lap szellemi részé-
vel minden közlemény, vala-
mint az előfizetési pénzek, híre-
tések és nyilatkozatok.

Bérmontetlen küldeményt
nem fogadunk el. Kézira-
tokat vissza nem adunk.

MEGYEI ÉS HELYI ÉRDEKŰ VEGYES TARTALMU HETILAP.
A „KAPOSVÁRI HIVATALNOKOK TÁRSASKÖRE” HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az ipartörvény.

(K. T. O.) Két évtized óta követeli a magyar iparososztály az avult és a modern kor igényeinek meg nem felelő ipartörvény felrétételét és ugyancsak két évtized óta igéri valamennyi kormány a jogos kívánságok teljesítését. Kormányok jöttek, kormányok mentek, az iparosok kongresszusra gyűltek egybe, határozatokat hoztak s az új ipartörvény csak nem akart megszülni. Most aztán a kereskedelemügyi kormány törvényjavaslat formájában öntve nyilvánosságra hozta az új ipartörvényt. Sztérenyi József kereskedelemügyi államtitkár feltétlen elismerés illeti azért, hogy hosszú évek fárasztó munkájának testet adott és beváltotta azt, amit mások csak ígértek. A tervezetnek már a címe is elárulja, hogy igen nagy fontosságú munkáról van szó, mert a törvényjavaslat az ipar gyakorlásáról, valamint az ipar és kereskedelmi alkalmazottak védelméről intézkedik.

Az előadói tervezethez Sztérenyi József államtitkár irt előszót, melyben azt mondja, hogy a törvénytervezet jelen alakjában még csak egyéni állásfoglalás, egyéni vélemény, melynek célja, alapul szolgálni a törvény alkotásnak. A törvénytervezet hármast irányt kíván érvényesíteni. Az első a kézműipar védelme és fejlődése alapjainak megszilárdítása. A második a nagyipar helyzetének biztosítása. A harmadik az ipari és kereskedelmi alkalmazottak védelme. Ebből is látható, hogy a javaslat mindazon dolgokat tárgyalja, amelyek gyors megoldásra váró napi kérdések.

A közreadott tervezet csak egyéni véleményként lép ugyan a nagy nyilvánosság elé, de az a tudat, hogy alapját képezi a törvényhozás elé terjesztendő hivatalos törvényjavaslatnak, kétszeres fontosságot ad e műnek. S azt a nemes

intentiót, hogy a törvénytervezetnek egy életen át szerzett tapasztalatok és tanulmányok alapján megalkotója a művét azért bocsátotta közre, hogy az egész magyar társadalom vele foglalkozzék, azzal kell meghálálni, hogy nemcsak az iparos és kereskedő osztály, melyre nézve valóságos létkérdés a jó ipartörvény, hanem valamennyien behatóan foglalkozzunk e kérdéssel, gondolkodjunk, javasoljunk, javítsunk, bíráljunk, érdeklődjünk, dolgozzunk, hogy ez a törvény olyan legyen, a mely alkalmas a földművelő Magyarország mellett az iparos Magyarországot a sző európai értelmében megteremteni.

S bizony van mi fölött gondolkodni. Maga az a tény, hogy a tervezet a kézműipar védelmét és a nagyipar helyzetét egyszerre és egy törvényben akarja biztosítani, elég okot ad arra, hogy a javaslatot általános szempontból a legélesebb kritikai bonckés alá vegyük.

A kézműipar és a nagyipar ugyanis egymásnak homlokegyenest ellentései. Az egyik csak a másik rovására terjeszkedhetik. S nagyon fontos szociálpolitikai kérdés, hogy melyik az inkább pártolendő. A tervezet kifejezése is ugyan, mely szerint a kézműipar védendő, a nagyipar helyzete pedig biztosítandó ez iránt kétséget hagy fenn, mert mindkettő védendő és biztosítandó általános szempontból. A kézműipar ugyanis izlést, csint, lelket önt a munkába, a nagyipar pedig azokat a társadalmi osztályokat is bele vonja a fogyasztás keretébe, melyek a kézműipar természetéből folyó árakat nem bírják. És ha már mindkettő pártolendő, nem bir-e a nagyipar már meglevő tőkájával olyan gazdasági erőt, mely már is nyomasztólag hat a kézműiparra s azt esetleg egészen tökre silányítja, ha működése államilag biztosított? Kérdések, melyekre a törvénytervezet megalkotója a ma-

gyar társadalom helyeslő és beleegyező feleleteit várja.

Az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak védelme a tervezetnek kiemelkedő része. Talán ez a rész, mely a legtöbb támadásnak lesz kitéve úgy az iparosok és kereskedők, mint az alkalmazottak részéről. A dolog úgy áll ugyanis, hogy az egyik sokalja, a másik keveseli a védelmet. És ez is természetes. A lehető legszorosabb értelemben vett társadalmi kérdés lesz imigyen a törvény kereteivel körülsáncolva. Annak a társadalmi harcnak, mely néha bizony túlságosan kiméletlenül, élesen sőt kegyetlenül folyik a küzdő felek között, tettekkel tényezőjévé szegődik a törvényhozas, helyesebben az államhatalom. Roppant nehéz helyzet. És éppen ebben a kérdésben találjuk a tervezet legnagyobb erősségét és Sztérenyi legkiválóbb érdemeit. Nem félt belenyulni a darázs-fészekébe, hogy igazságot szolgáltatasson. És ha a tervezetnek a kézműipar és nagyiparról szóló szakaszaival hazánk eljövendő gazdasági jólétének alapjait, mint nagy államférfiu alkotta meg, a munkásvédelemről szóló intézkedéseivel, mint ember mutatkozott bölcsnek és nemesnek.

És a magyar társadalom semmivel sem mutathatja ki iránta háláját inkább, mintha az ő egész életének munkájával a legalaposabban foglalkozik és az ipartörvénytervezetet a legbehatóbb vizsgálódás tárgyává teszi. A mi különben kötelessége is.

Egyről-másról.

Azt mondja néhány balga ember, hogy nagy a drágaság, nehéz a megélhetés, kétségbejött a nyomor és inség, uszora „alatt nyög minden emberfia.

Pedig dehogy van ez így!

Ne menjünk tovább a saját fészekünk-nél Kaposvárnál.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testet, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izmódást.

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, Influenza**

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utazásokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerár-
ház. — Ára ötszázfill. — koron.

Itt ugyan meg nem látszik a szegénység. Dinom-dánom van a kocsmákban reggelig.

Meglendült elméjű alakok ordítják éjszaka végig az utcákat, figyelmeztetve a békésen nyugvó munkás lakoságot, hogy *ébredjen már a munkára*, elég volt az alvásból. Most majd ők akarnak lefeküdni.

Városunk lakosága pedig örül *ha ilyen csekély áron* szabadulhat, mert hiszen arra minden éjjel ellehet készülve, hogy *nagyobb baj* is adhatja elő magát.

De nem is lehet ezt csudálni!

Mert csak a boldogágos szüzanya tudja, hogy mi mindenféleből *összekotyvasztott* folyadékot mérnek a „mulató közönség” nek bor és pálinka gyanánt.

Ezt sem lehet azután csudálni!

Mert annak ugyan a jó Istenen kívül senki sem néz utána.

Szegény megboldogult Scholtz Lajos halálával az egész vegyvizsgálati bizottság nyugalomba vonulván, az ugyan nem törődik vele, ha *vitríolt* mérnek is.

Az így összekotyvasztott italok azután csudákat művelnek.

Nincs ezekbe *nóta*, de van *ordítás*, *marakodási inger*; szerepel a „*bicska*” utánna a *rendőrség*.

Pedig jobb volna ám sokkal, ha a rendőrség előtte szerepelne.

Könnyű volna ezt elérni!

Csak a kocsmákban kellene megtartani neha neha a vegyvizsgálatot.

Csak a zárórákat kellene betartani.

Nem kellene megengedni, hogy e y ilyen kisvárosban *egyszerre több helyen, több csavargó csapat* mint „*Kabarett*” üsse föl tanyáját és ocsmány viselkedésükkel, vicceikkel rontsák a közérkölcset és jó izlést. Hogy *nőnemű tagjai*, — kiknél csak a *festék* boldog, amely arcukat fedi, nem tudván, hogy *minő bört takar*, — világos nappal a modernebb kávéházakban is megjelenhesse nek „*kokett*” viseletükkel, mintegy előlegezve a „*Kabarett*” előadás *kéjes lefolyását*.

Mindjárt megváltoznék minden!

De mikor nincs rendőrség, aki a törvényre csak rá is gondoljon.

Mikor nincs rendőrség, aki a zárórára vonatkozó szabályzatok betartását kívánja.

Mikor nincs rendőrség aki utánna nézne, hogy hol, *mit mérnek*; vajon a spirítuszos víz, a fukszinós bor, vízvezetéki tisztavízből készül-e, vagy csak a kaposcsatorna, vagy a malom-árok *dőgtelepéből* van-e az merítve

De még másra sincsen rendőrség!

Általános a panasz a *rossz cselédviszonyok* miatt.

Vajon tudja-e a rendőrség, hány *facér* cseléd van Kaposvárott, aki helyét elhagyva „*privátba*” lakik. Vagy aki összeáll egy *dologkerülő* férfi nembeli *facérrel*, és éli a *szerellem mézes heteit*, akiknek azután *nappal van az éjszakájuk és éjszaka a nappaluk*.

Vajon tudja-e a rendőrség, kik *laknak* Kaposvár város területén. *Van-e rendes lakhatási engedélyük? Van-e rendes letelepedésük? Fel vannak-e véve adó alá; és így járulnak-e a kösterhekhez, az állami és községi adókhoz?*

Mi tudjuk, hogy *olyanok igen sokan* vannak, akik *sem letelepedve* nincsenek, *sem semmiféle adót, kösterhet* nem viselnek.

Többeket *tudunk*, akik *cseléd*ek voltak és ott *hagyták* helyüket *privátba* léptek.

Vagy egy másik *dologkerülővel* összeállva, *lakást vesznek* fel és élnek *boldog házasságot* anélkül, hogy valaki megkérdezné tőlük, hogy *honnan jöttek? Kik ők és miből élnek? Vajjon a nevük valódi-e vagy csak „*álnév*?”*

Mi tudjuk, hogy *ilyenek* sokan is vannak.

Ha a rendőrség nem tudja, ez *bűn*! Ha tudja és nem tesz róla, *bűn* is meg nagy mulasztás is.

Kárt okoz vele a lakosságnak!

Vesszélyeztetli a *vagyon- és személy biztonságát*.

A *kösterher mentességgel* nagyobb *teher* nyomja a *rendes lakosság vállait*.

Szóval ezer és ezer bajnak a kifolyása.

Nem várunk mi sokat rendőrségünkötől.

De azt joggal megvárjuk sőt követelhetjük, hogy *személy és vaggon biztonságunkról, nyugalomunkról* minden tőle kitelhető módon gondoskodjék.

Ha pedig *erre sem képes*, akkor *kár rájuk egy garast is költeni*. Sőt *kár még az is, hogy a nap rájuk süt*.

Ha pedig *képesek* reá! Akkor *csináljanak rendet*.

Volt máskor rend Kaposvár városában sokkal kisebb *aparátussal* is.

Sapristi.

H I R E K.

— **Kinevezések.** Ö felsége a király Petterhoffer Ödön csurgói járásbíróági aljárásbíró az egri kir. törvényszékhez bírónak; — dr. Brandt József Gyula kaposvári illetőségű és volt lakos, legutóbb a szolnoki törvényszéknél alkalma ott bírósági jegyzőt, a szolnoki kir. törvényszékhez albirónak nevezte ki.

— **Lemondott az állásáról.** Sörös Lajos Kaposvár rt. város pénztárnoka, betegség folytán állásáról lemondott. Eddigi kombináció szerint utódjává Bauer Jenő, a kaposvári kir. adóhivatalnál alkalmazott adótisztet akarják megválasztani. Bauer Jenő szorgalmas, pontos és előzékeny hivatalnok és ha a választást elfogadja, a város bizonyára jó választást csinál.

— **Eljegyzés.** Dr. Kaprinay Kranssich Endre, kaposvári kir. közjegyző helyettes eljegyezte Hermann Katinkát, néhai Hermann Manó hátrahagyott áróját. Sok boldogságot kívánunk a leendő ifjú párnak.

— **Kinevezés.** Gärtner Károly a nagykanizsai mozgópostánál alkalmazásban levő m. kir. posta és távirda főtisztet a szigetvári m. kir. postahivatalhoz hivatalfőnökké nevezték ki. Az új főnök hivatalát — mint értesültünk — f. évi március 5-én veszi át.

— **Képleleplezés.** A kaposvári függetlenségi körben f. hó 15-én leplezték le Szalay Károly, volt kaposvári ügyvéd arcképét. Egyben megfestették dr. Zankay Gusztáv, a körnek ezidő szerinti elnöke arcképét és a tanácskozási terembe helyez-

T A R G A.

A vén halász.

Irta: Dr. FELEKI SÁNDOR.

Imen-onnan alighanem ötven éve,
Hogy kijár a balatoni partra, révre
Hajdu Kovács Mihály bátya.
A kék vízben el-el merül hálójá,
S kora reggel kelepelő lármás gólya
Munka mellett ülve látja.

Bizony, bizony ötven éve lesz már annak;
Hej a napok, hej az évek, hogy suhannak,
Mint halak a tó vizében.
Feleségét, gyermekét is eltemette,
Beh sok bű, baj viharzott el már felette
S bódult a ház fala régen.

Mégis hogyha a Balaton kékes fodra
Visszaveri a nap fényét mosolyogva,
Kovács Mihály nótába fog.
Bús nótákat, vig nótákat amint dalol,
Ki-kí tekint a vén gólya szárnya alól
S köré gyűlnek a sirályok.

Más vidékre Kovács Mihály alig téved,
Itt peregnék szép sorjába napok, évek,
A Balaton partja mellett.
Ha van fogás, Jakab zsidó eljön érte,
S kifizeti az árát úgy a hogy kérte,
S meg volt mindig ami kellett.

Szemét szegzi tó vizére este reggel
Mint sirógnak, iramodnak nagy sereggel
Apró halak, öreg halak.
A víz színén bárány-felhőt, jegyenéket
Most is csak úgy megbámulja és az élet
Morzsolódik, fogy ezalatt.

Hajdu Kovács Mihálynak csak egy a vágya
Balatonnál ott legyen a siri ágya,
Hol a szellők mesét szönek.
Sirály, gólya ott repüljön sirja felett,
S a tóparti jegyenékről a levelek
Hulljanak rá szemfedőnek.

— —

Prémiére.

Irta: Szentmihályi József.

I.

Kint a külváros egyik szűk utcájában
alacsony, sárga kopott viskó ablakából
halovány mécsvilág pislog ki a jégvirágos
ablakon keresztül a késő téli estbe. Bent a
szegényes kicsiny, szűk szobában kopott,

Viskovszky János

műkertész

== Kaposvárott. ==

Ajánlja
dusan
felszerelt

faiskoláját,

magánosoknál parkirozásokat, fásításokat és minden a kertészeti

szakmába vágó munkákat.

Csokrok és koszorúk a legszebben és legjutányosabb áron készíttetnek és szállíttatnak.

Célja jó, szolid és olcsó kiszolgálás.

A közönség szíves megrendeléseit kéri.

ték. Az ünnepi beszédet dr. Rusa Ernő kaposvári ügyvéd tartotta; magas szárnyalatu beszédben méltatván a kitüntetettek érdemeit.

— **Megugrott leánykereskedő.** Az esztergomi rendőrségnek azt a jelentést tették, hogy egy ottai szállodában egy titokzatos idegen van megszállva. A rendőrség ki is adta ellene az elfogatási parancsot, azonban az illető, — aki a vendéghelyben Meszler Károly kaposvári illetőségű lakosnak adta ki magát — ezt megsejtve, társával együtt megszökött Esztergomból. Hátrahagyott holmijából alapos a gyanu, hogy az állítólagos földink leánykereskedéssel foglalkozik.

— **Az idei fegyvergyakorlatról behívás** A magyar delegációban a közös hadügyminiszter képviselője azt az örven-detes kijelentést tette, miszerint a hadvezetőség erre az évre meghagyta a hadi-egészítőt és ezredparancsnokoknak, miszerint a mezőgazdák és mezőgazdasággal foglalkozó katonák — kivéve ezek közül azokat, akiknek az őszi nagygyakorlatokra kell szolgálati okokból bevonulni, — csak oly időben lesznek behívandók fegyvergyakorlatra, mikor a vetés és aratási idő befejezést nyer.

— **Új állások szervezése.** Kaposvár ri. város tanácsa a következő új állások szervezését ajánlja a képviselőtestületnek: egy 2200 korona fizetés és 800 korona lakbérrel javadalmazott főszámvevői állás, egy pénztári számvevői állás és egy rendőrfogalmazói állások felállítását és betöltését.

— **Nem jó a fegeverrel játszani.** Metz Ferenc és Gál György nagyharsági lakos suhancok, a nagyharsági községbíró kertjében forgópisztolyalaj akartak célba lövöldözni. Miután a revolver egymás után többször csüörtörtököt mondott, Metz Ferenc a töltényeket kezdte kieszni; e közben egy töltény elsült és a véletlenül szemközt álló Gál György karjába fúródott a golyó. A súlyosan sérült legényt bevitték a szigetvári kórházba, ahol állapota súlyos.

— **Falópók.** Breuer Ferenc barcsi kereskedő cégnek fat leperől egész tél folyamán loptak a tüzelő fat. Végre megunt Breuer Ferenc a sok lopást, felkérte a csendőrséget a nyomozás megejtésére. A csendőrök lesbe állottak és csakhamar elfogtak Tóth József, Okocsi Zsófi, Talian Rozsi, Tamás, Boros János, Szabó és Béres Józsefné és többeket barcsi napszámosokat.

Mindannyinnál házkutatást tartottak a csendőrök és meg is találták náluk a lopott fat, mire feljelentették őket a szigetvári kir. járásbírósnál.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Egy vagyonosabb tengődi lakos földművesnek valami kis büntetése lett volna a bíróságnál, ami annyira elkészerítette, hogy az elmúlt hét utoljára a Tabródi Kaposvár felé haladó vonat elé feküdt Tab és Csicsol állomások között. Az volt a szerencséje, hogy a mozdonyra még hőke volt felcsatlakozva, így ez kidobta az elkészeredett embert a vonatról. A vonatot megállították és a súlyosan sebesült embert a vonattal visszaszállították Tabra a kórházba. Állapota életveszélyes.

— **Öngyilkosság.** Juhász Péter markóci lakos fiatal földműves ember nagyfokú influenzát kapott, amelyből tüdőgyulladás származott. A súlyos beteg bátaember feleségével az istállóban feküdt. Folyó hó 17-én este 11 óra körül egyszerre csak felugrott ágyáról és kiment. Felesége végre megso-kalta férje kintmaradását, lármát csapott, felkeltette a házban lakó édes anyját is és keresni kezdték Juhász Pétert. Végre pár órai keresés után rátaláltak Czuni Ferenc szomszédjuknak a kutjába, a melybe Juhász Péter lázas állapotában beleugrott és mire megtalálták már halott volt. A vizsgálat folyik.

— **Névjegyet otthagytott tolvaj.** Szigetvárot történt az a mulatságos eset, hogy Rácz József szigetvári lakos f. hó 18-án éjjel úgy 11 óra tájban lármát hallott udvarán, mire felkelt és kiment. Amint kilépett, akkor ugrott el baromfi oljától egy alak; Rácz nem tudván elfogni oda ment a baromfi olhoz, hogy megnézzé nem-e nyitva hagyta a tolvaj. Itt egy zsákot és egy fejkendőt talált. Mikor a zsákot bevitte és megvizsgálta, látta, hogy a zsák oldalára lék írónnal Szarazi Antal neve van felírva. Így a tolvaj kilete kiderülvén, az esetet feljelentette Rácz a csendőrségnek, a csendőrök azután vallatóra fogtak Szarazi Antalt, aki a zsákot magánéknál ismerte és beis-merte nem csak ezen tolvajlasi kísérletet, hanem sok más lopásokat. Annyi tyukot lopott össze a mult napokban, hogy akár egy tyukaszatot rendezhetett volna be. Fel-jelentették a szigetvári kir. járásbírósnál lopás büntetéseért.

— **A kaposvári nemzeti kaszinó** a mult vasárnap tartotta meg évi közgyűlését

Nagy fontosságu kérdésben határozott e közgyűlés, mert kimondotta, hogy 3 éven belül az Eszterházy-utca telkén új palotát építtet. Ezzel a rég vadjó kérdés a kaszinóhoz méltó elintézését nyert. A tagok is hozzájárultak a terv mielőbbi kivitelezés adományokkal. Márffy Emil tiszteér koronát adományozott és a nemes példát mások is követték. Így Scholtz Gyula műszaki tanácsos, dr. Fekete Gyula, Leipzig Antal, dr. Svastics Nándor, dr. Gulyás Ferenc, Blum Izidor, akik 200—200 korona, Kulin Sándor, Nemes Manó 100—100 korona hozzájárulást ajánlott fel. Azután megejtették a tisztújítást a következő eredményvel: Elnök: Csorba Ede; igazgató: dr. Szaplonczay Manó; háznagy: dr. Gross Viktor (Paik Andor helyett); titkár: dr. Pete Márton; könyvtáros: Prilisauer Adolf; pénztáros: Boda József; ügyész: dr. Oszmán Aurél; választmányi tagok: Bakonyi Ferenc, dr. Csonka Ede, Chernel Gyula, Dépold Béla (dr. Wéniss Károly helyett), Dörner Zoltán, Folly József, dr. Haidekker Károly, Kulin Sándor, dr. Löwentritt Ödön, Márffy Emil, dr. Marton Gyula, Nemeth István, Plachner Sándor (Dani ovits János helyett), Szabó Kálmán, dr. Tevely Béla; számvizsgálók: Baló Gyula, Kötzián Emil.

— **A hadmentességi díj.** Felhívatnak a hadmentességi díj fizetésére kötelesek egyének, hogy a szokásos bejelentéseiket e hó folyamán okvetlenül megtegyék; figyelmeztetnek egyuttal, hogy ezen bejelentések elmulasztása a hadmentességi díjnak hivatalból való megállapítását a bírságolási eljárás vonja maga után. A bejelentések a városi tanács adóügyosztályánál teendők meg.

— **Petőfi ünnepély.** A kaposvári polg. anyiskolával kapcsolatos »Erzsébet ifjúsági önképző és segítő egyesület« a mult vasárnap minden ízében sikerült Petőfi-estélyt rendezett. A gondosan összeállított változatos műsor a következő volt: 1. Liszt. »Szózat és Hymnus.« Zongorán előadták: Hava s Erzsébet Mandi Dóra kórtagok. 2. Petőfi »A toronyban deit harangoznak.« »Ereszkedik le a felhő.« Előadta: az ifjúsági énekar; harmoniumon kísérte Vajhó Jenő polg. isk. tanár. 3. Petőfi élete, családja, jelleme, költészete, természeti képei, genre-képei, megfelelő költeményeinek méltatása és szavalásával feltűntek. Előadta: Tordai Grail Erzsébet. 4. Szarazs.

rozant, nyoszolyán nagybeteg öreg anyóka nyomorék öreg asszony fekszik.

Csendes, nagyon csendes, alig-alig szól néha, végét járja.

Kihez is szólna, kihez beszélne, ki értené meg a szegény haldokló asszonyt?

Lassan, vontatva, nehezen veszi a lélekzelet; nyűszörög kisse, aztán jó darabig ismét csendes, szótalan.

A vicéné szíve megesejt rajta, bement a kis szobába megnézni, hogy elvégezte-e már? A beteg feltekintett, szemével mondott köszönetet; és sovány vézna összezsúrlódott ujaival intett, hogy jöjjön közelebb. A vicéné odament, megigazgatta a haldokló vackát és kis bögrecskébe vizet nyújtott a betegnek. Mohon kapott szegény az üdítő ital után, de alig ivott egy kortyot, elég volt.

Megfogta a vicéné kezét, gyengéden megszorította csontos, fagyos kezével; jóságos öreg szemei rátapadtak és lassan buzuva, alig érthetően rebegett ajka egy-két rövid szócskát.

A vicéné megértette.

Megértette a haldokló anyóka reszkető kezének gyöngye szorításából, jóságos arcáról süttőgő ajkáról, megértette, hogy mit kér a beteg.

A szegény elhagyott anyóka búcsuzni akart. Érti, hogy meghal; érti, hogy vége — a leányt akarja látni.

A leányt!

Csupán még egyszer, csupán csak egy percre, egy utolsó szóra, egy utolsó csókra.

— Nem látta már régen, nem is láthatta; hogy láthatna volna?

Szegény öreg asszony feláldozta mindenét, mindent a lányáért, egyetlen leányáért, szíve magzatiáért.

Megvont bár magától minden jó filatot, éhezett, nyomor ott, de a leányának, szemefényének meg volt a kényelme; csak annak ne legyen semmiben hiánya, — semmi földi jóban.

Neveltette, tanította.

Hajnaltal talpon volt, éjfélkor feküdt le; dolgozt szüntelen, addig, a míg bírta, addig a míg tudott.

Leányából színeszőn belőle koldus lett! Az ismerősök elfeledték, az atyafiság elhidegült tőle — a leánya leg hamarabb.

Barta Mici nem állhat szoba egy koldus asszonnyal!

— Mit szólna a világ, a direktor, a sajtó, ha az ünnepelt, az aranyos diva ott hagyná a színpadot és elmenne apolni egy haldokló koldust — ti donc!

De az anya nem akart addig meghalni míg még egyszer nem látja az ő édes leányát, az ő kedves leányát, az ő híres leányát. Anyai áldását akarta ráadni, nem volt egyebb vágya, kívánni valóját, szívesen hal meg azután.

Ezt olvasta ki a jölelkü vicéné a

beteg szeméből, megnyugtatta a haldoklót; egy kopott rojtu, fakó nyakendőt a nyakába kerített, botakarta a beteget és ment, futott a színházba, Barta Miciért.

II.

Preimére volt.

A színlapok vastag feltűnő betűkkel hirdették az új darabot és a színház zsúfoltság meglett. A siker szinte bizonyosnak látszott. Ismert, jeles író tollából eredt az újdonság; az igazgató zsenialitását dicsőítte a kitűnő szereposztás.

Barta Mici kezében volt a főszerep — Zizi grófnőt adta.

Talán soha-sohasem játszott olyan szépen, mint éppen ezen az estén, valószággal remekelt. Alakítása, játéka, viharos tapera ragadta a nézőtér publikumát; vígan tapsolt mindenki a páholy szép asszonyaitól és gavielláiról kezdve fel a magas plebsig. S mikor vége volt az első jelenetnek, felhangzott újra az orkászzerű tapsvihar és a boldog diva huszszor jelent meg a hálás közönség hívására.

Kint a színház kapujánál ezalatt szegényesen öltözött asszony kért bebecsátást, de a diszruhás portás kevélen elutasította. A szegény asszonynak sok beszédbe; rimázkodásba, könnybe került, míg a hatalmas kényur, a kapu Uristene megkínnyorult rajta és bement elmondani az igazgatónak; hogy

Op. 20 cigánydalok. Zongorán előadta: Nemes Margit körtág. 5. Hubay Jenő. »Magyar ábránd.« Op. 33, 34. Hegedűn előadta: Práger Ignác zenetanár; zongorán kísérté őzv. Takács Lajosné urasszony. 6. Petőfi érzelmi világa, bölcsellete, szabadság- és hazaszeretete, jóságai, megfelelő költeményeinek előadásában feltüntetve. Dal Petőfiről. Szavaltá: Tordai Grail Erzs. urnő. 7. Liszt. »Magyar rhapsódia.« II. szám. Zongorán előadta: Schmid Olga körtág. 8. Petőfi. »Honfidal.« Előadta: az ifjúsági énekkar; harmoniumon kísérté: Vajthó Jenő polg. isk. tanár.

A nagy közönség, mely zsufolásig megtöltötte a »Korona« nagytermét, a másor minden pontjának szereplőit a megérdemelt elismerés jeleivel illette. Különösen valóságos ünnepléssel halmozta el Tordai Grail Erzs. urnőt, aki valóságos apostola a Petőfi-kultusznak. Előadása, szavaltatai nem egyszer frenetikus tapsra ragadták a mindvégig lelkes hangulatu közönséget. A fényes sikerű ünnepély rendezéséért teljes elismerés illeti Nagyné Csorba Mária intézeti igazgatónőt.

— **Meghívó.** Kiss Józsefnek, a koszorus nagy magyar költőnek 40 éves írói jubileumát Budapest s utánna már több vidéki város megünneplelte. Miután Kaposvár közönsége sohasem maradt távol semmiféle országos mozgalomtól és bárha szerényebb keretekben is, de mindig tanujelét adta annak, hogy falai között az örök szépért, az eszményiért lelkesedni tud és kész is, hogy a nagy költő iránti tiszteletének kifejezést adhasson, a Korona szálló nagytermében 1908. évi március hó 7-én esti fél 9 órakor Kiss József személyes részvétele, ugy Perczel Sári, őzv. Takács Lajosné, Gonda Irén urhölgyek, Roboz István, Endrei Ákos, dr. Pete Márton, Gyulay István és Farkas Imre urak közreműködése mellett megartandó »Kiss József estélyre.« Az ünnepély részletes programja az ünnep estélyén osztatik ki Kaposvár, 1908. évi február hó 22-én. Roboz István bizottsági elnök. Dr. Pete Márton bizottsági titkár. Özv. Szigeti

Gy. Jánosné, dr. Polányi Lajosné, Kunfi Adolfné, dr. Rusa Ernőné, dr. Öbektő Károlyné bizottsági alelnökök.

— **Az országos selyemtenyészési felügyelőség** egyik szakembere f. hó 25-én este 6 órakor veitett kép-ekkel ingyenes selyemt. előadást fog tartani a központi állami elemi iskola egyik földszinti helyiségében. Ezen előadás meg lesz ismételve f. hó 29-én szinte este 6 órakor a Petőfi-utcai elemi iskolában is. Hazafias cselekedetet gyakorol az, ki a selyemt. előadáson részt vesz.

— **Pályázat.** A siketnéma kaposvári intézete I. osztályába az 1908 9-ik tanévben tízenkét siketnéma növendék vétetik fel. Pályázhatnak első sorban Somogy, Zala, Baranya és Tolnamegyei illetőségű 7—10 éves siketnéma gyermekek. A kérvények f. évi május hó 20-ig a kaposvári siketnéma-intézet igazgatóságához küldendők be. Egyébb fölvilágosítással az intézet igazgatósága szivesen szolgál.

— **Eltemetett bányászok.** Pennsylvaniában ismét bányakatasztrófa történt. Pottsvilleben, a Midvalley köszenbányában a munkások egy földalatti iszaptelep laza kőburkolatát fejtették, miközben a kiömlő vízmennyiség elzarta a bánya kijáratát. Ilyenformán huszonnyolc bányász a bányában rekedt. A vízvezeteki csövek segítségével sikerült értesíteni a kívüllevőket, hogy sértetlenek s valamennyien életben vannak. A mentési munkálatokat azonnal megkezdtek de munkájuk a bánya geológiai alakulásainál fogva nagy nehézségekbe ütközik. Hogy a munkásokat megmenthessék, egy új, 350 láb mély bejáratot kell vájni és attól tartanak, hogy a szerencsétlenek éhenhalnak addig, míg ezzel a nagy munkával elkészülnek.

— **A világhírű buziásfürdői** természetes szénsavforrások immár az ipar szolgálatába is léptek, miután azok új tulajdonosa, Muschong Jakab modern berendezésű hatalmas műveket létesített a természetes, folyékony és vegyileg legtisztább szénsav nyerésére, melyből kartellen kívül bármely mennyiséget képes azonnal szállítani.

Közgazdaság.

Balaton-Fertő csatorna.

Sopronból jelentik: Sopronvármegye érdekelt köreibben, mozgalom indult meg, amelynek célja a Balaton-Fertő csatorna kiépítésének szorgalmazása. E csatornának Pozsonyig való, nemkülönben a Duna-Balaton csatorna kiépítésével az Alvidékre irányuló hajóforgalom egy új, az ediginél rövidebb utat nyerne.

Új pénzre van szükség.

Debrecen szab. kir. város törvényhatósága átiratot intézett a törvényhatóságokhoz, amelyben arra kéri őket, hogy pártolja a pénzügyminiszterhez intézett ama föliratát, amelyben új ércpénzek verését kéri. Ugyanis az 1 filléres helyett 5 filléresekre volna szükség a forgalomban, a 20 filléres helyett pedig 50 filléres pénzekre, amelyeket a napi forgalomban sokkal célszerűbben használhatna a közönség.

Ismeretlen lóbetegség.

Nyiregyházáról írják: Néhány nap előtt egy itteni lótenyésztőnek néhány lóva megbetegedett s hirtelen el is pusztultak. Az állatorvosok nem tudtak megállapítani, milyen betegség okozta a lovak pusztulását. Budapestről táviratilag kérétték Nyiregyházára az állatorvosi főiskola egyik tanárát, aki megállapította, hogy az új betegség a ló agyát támadja meg s ebbe pusztul el az állat. A lótenyésztők között nagy nyugtalanságot okozott ez a hír s féltik a lóállományt az új fajta betegségtől.

Elfűstölt milliók.

A dohányjővedék igazgatósága most állította össze az 1907. évi január 1-től november hó végéig a magyar szent korona országában eladott dohánytermékek statisztikáját, mely szerint a dohánygyártmányokból a jelzett idő alatt összesen 112,109,533 korona 60 fillér folyt be, tehát 2,360,359 korona 41 fillérrel több, mint az előző évben. Részletezve: az általános forgalomban levő gyártmányokból bevettek: 101,059,793 korona 90 fillért, a belföldi különlegességi gyártmányokból: 9,212,064 korona 96 fillért, a külföldi különlegességi gyártmányokból: 1,837,674 korona 65 fillért. Az általános forgalomban levő gyártmányokból eladtak: burnótól 250,335 90 kilogrammot, pipadohányt 486,212 471 kilogrammot, szivarokat 510,779,356 darabot, szivarkát 1,619,828,633 darabot. A belföldi különlegességi gyártmányokból eladtak: burnót: 500.68 kilogrammot, pipadohányt 240 232,493 kilogrammot, szivart 13,351 869 darabot, szivarkát 81,769,950 darabot.

Barta Micit hivatja az édes anyja, halálán van — bucsuzni akar.

Vissza is jött csakhamar az üzenettel, hogy a kisasszony má a közönségé — játszik, tehát nem megy. Várjon az az öreg asszony ha tud, ha pedig nem, hát menjen Isten hírével.

A jó vicéné nem elégedett meg a szivtelen felelettel még egy sikertelen kísérletet kockáztatott meg, hogy bejuthasson és személyesen tolmácsolja a haldokló üzenetét és csak akkor távozzon a színház kapujától, mikor látta, hogy minden fáradsága hiábavaló.

Lesujtva sietett haza a beteghez.

A rozoga ajtó nyikorgására figyelmes lett a haldokló, minden erejét összeszedve előre hajolt vackán. Sovány, sarga arcán a beesett halovány s emek egy percre kigyultak, mereven nézett az ajtóra, Látszott, hogy vár, nehezen vár valakit, a ki jönni fog, a kinek jönni kell s a midőn látta, hogy a kit várt nem jött, kimerülten, erőtlenül hanyatlott vissza a cihára.

A vicéné elmondta a szivtelen, durva üzenetet. A haldokló egy sóhajjal felelt rá, egy hosszú, mély sóhajjal csupán. Ez volt az utolsó sóhaja, végső lehetete — meghalt.

III.

A színházban folyt a darab meséje, a lelkes közönség tapsolt, éljenzett. Zizi grófnő csodásan szép és kedves volt.

Barta Mici bámulatra méltó tőkéletes-séggel játszotta a nehéz szerepet, alakításán

meglátszott, hogy alaposan tanulmányozta Zizit. Meglátszott rajta, hogy érzi is azt a mit dalol, hogy teljesen átérti, átérzi Zizi grófnő szerencsétlenségét. A grófi család ellenvetései dacára egyszerű polgári családból származó ifjuba szerelmes Zizit jobban, szebben, igazabban adni lehetetlenség. A közönség üjongott és elhalmozta az aranyost kegyének minden elképzelhető jeleivel. Csokor, koszorú, emléktárgy, taps, ujjazás egymást érte.

A harmadik felvonás következett. Zizi bucsuzik a szülői háztól, örökre — mindörökre. Az ész meghajlik a szív, a szerelem szavának, Zizi megy, Zizi bucsuzik.

Es felhangzott melán, édes csengő hangon a szerelmes lélek bucsudala. A közönség óhitattal hallgatta, a nézőtér az ó varázslata alatt állott.

De egyszerre mély csend, Zizi grófnő ajkán megszűnik a dal, erőlködik, képtelen arra, hogy tovább folytassa. Ajka görcsösen vonaglik, egész teste reszket. Szíve táján égő fájdalmat érez, megtántorodik, elalél...

A lelkesedés megszűnt, a jókedv lelohadt, a tapsnak vége lett. Nem is szél, csupán egy sóhaj, a szegény öreg asszonynak utolsó sóhaja volt, ami a színpadon, a nézőtérén átsuhant.

Talán a haldokló édes anyja átka volt a néma sóhajban, de elég volt ahhoz, hogy az új darab sorsa egy perc alatt megváltozzék, hogy a várakozások ellenére, a sajtó és a kritika legnagyobb csodálatára — megbukjék.

Hirdetések

jutányos áron felvételnek e lap
kiadóhivatalában.

873. szám./1908. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tabi kir. járásbíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a **Tabközségi hitelszövetkezet** végrehajthatónak **Farkas János** tabi lakos végrehajtást szenvedő elleni 1500 korona tőkekövetelés s járuléka iránti végrehajtási ügyében a kaposvári kir. törvényszék (a tabi kir. járásbíróság) területén levő Tab község határában fekvő a tabi 410. sz. tjkvben A. I. 514/a. hsz. alatt foglalt ingatlan egészben Farkas János tulajdonát képező szőlő és pincére. — a tabi 507. számú tjkvben A. I. 600/a. hsz. alatt felvett szántóból, a tabi 481. számú tjkvben A. I. 610/a. hsz. szám alatt felvett szántóból — a tabi 174. számú tjkvben A. I. 557. hsz. szám alatt felvett szőlő és pincéből, — a tabi 132 számú tjkvben A. I. 171/b/1. hsz. szám alatt felvett ház, udvar és kertből Farkas János illetőségére illetőleg mivel az ingatlan jutalékok kikiáltási ára a törvényes minimumot meg nem haladják, az ingatlanok egész átlagára és így a Farkas Lajos és neje Szomor Erzsé, Czabula Juli és kiskoru Czabula József illetőségére is 2520 kor., 32 kor., 19 kor., 34 kor. és 356 koronában az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fent-bb megjelölt ingatlan az 1908 évi március hó 12-ik napján délelőtt 10 órakor Tabon, a kir. járásbíróság telekhelyi helyiségében megrendendő nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fog.

Árverezni szándékosok tartoznak az ingatlan becslésének 10%-át, készpénzben, vagy az 1881 LX. t.-o 42. §-ában jelelt árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-o 170. §-a értelmében a bánatpénzre a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tabon, 1908. évi február hó 1 napján.

A kir. járásbíróság mint tkvi hatóság.

PIROVICH,
kir. járásbíró.

Nyomdai munkákat

jutányos áron készít

Hagelman Károly

könyvnyomdája

Kaposvár.

VICZE LÁSZLÓ

sziógyártó és nyergesmester

K A P O S V Á R O T T.

Ajánlja magát a szakmájába vágó minden munkák jó, gyors és pontos elkészítésére.

Raktáron tart

**nyergeket, lószerszámrészeket
== és bőrkenőcsöket. ==**

Kaphatók nála nyárra

bogárcsipés elleni hálók,
ugy egyéb luksuszfelszerelések.

200 korona a modern technika legújabb remeke a

Mignon írógép

Különös előnyei:

Bárki tanulás nélkül rögtön ír.
Azonnal és állandóan látható
írás. — Legegyszerűbb szerkezet.
Acél betűk. — Másol és sok-
szorosít. — Bármely drága író-
géppel egyenrangú. 1 évi jótállás.

SZABADALMAZOTT IPAR.

Budapest, VII., Csengery-utca 24.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

Szőlőoltványok.

Fajtiszta Ripária-Portális alanyon oltott elsőrendű dűsgyökérzetű, teljes felelőség mellett szállítok — következő fajokban:

Borfajok: Erdei, Olasz-Rizling, Kövidinka, Nemes kadarka, Furmint, Slankamenka, Burgund, Oporto, Méz-szék, Karbenet, Sárféher, Ezerjő, Mirkovácsi, Muskotály.

Csemegefajok: fehér és piros Chasselas, Passatuti.

1000 drb sima zöldoltvány	80 kor
1000 „ gyökerez I. oszt. 2 éves	180 „
1000 „ II. oszt.	140 „
1000 „ sima Ripária-Portális I. oszt.	16 „
1000 „ II. oszt.	9 „
1000 „ gyökerez I. oszt.	30 „
1000 „ II. oszt.	18 „
1000 „ fásoltvány I. oszt.	200 „
1000 „ II. oszt.	140 „

Tavaszi szállításra is elfogadok már most rendelést. Előlegül az ár egynegyed részét beküldeni szíveskedjék.

Bort a legjobb minőségben napi ár szerint szállítok.

Tisztelettel

Sárkány József
GYÖNGYÖS, (Hevesm.)

Teljesen kipróbált,

minden tekintetben kifogástalan használt IV-es számú „YOST”-írógépet, utolsóelőtti modellünk, ajánljuk 800 koronaért, esetleg részletfizetésre is. Új, X-es számú gépünk ára 600 kor. 5% pénztári engedmény.

A „YOST”-írógép nem szalagos gép, minek következtében írásának tisztaságát más gép utol nem érte. Mindkét gépet bemutatjuk az ország bármely részében vételkötelezettség nélkül. Bővebbet

„YOST”-írógép r.-t. Budapest, VII., Erzsébet-körút 9-II. (New-York palota.)

Káldor M. igazgató.

Muschong-Buziásfürdői Szénsav-művek

ujonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szódavígyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra

Össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval.

Megbízható, szigorúan lelkismeretes kiszolgálás!

BUZIÁSFÜRDŐI ÁSVÁNY ÉS GYÓGYVIZEK

1/1 és 1/2 literes üvegekben.

Szív-, vese-, és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás.

Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.

Sürgönyeim: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

Pollitzer Sérvambulatorium.

Nyilvános orvosi rendelő intézet sérvbajosok, ferdénnyöttek és amputáltak részére.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8. (Főlemelet)

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybe vétele vásárlására nem kötelez

Orvosi ellenőrzés, mérsékelt árak.

Egyéni speciális kezelés.

Szabadalmazott sérvkötők már 5 koronától feljebb. Vidéki rendelések az intézet szakorvosa által lelkismeretesen felülvizsgáltatnak a pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöketnek. **Higiénikus cikkek** a legfinomabb minőségben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatók. Tucatonta — kény 2—16 koronáig.

Ugyanott Jelent meg „Az ember egészsége” című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatója.

15—52

Stock Cognac Medicinal

szavatolt valódi borpárlat

CAMIS és STOCK

gőzpárolótelepéből

BARKOLA.

Cognac gőzfőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.